

Baran

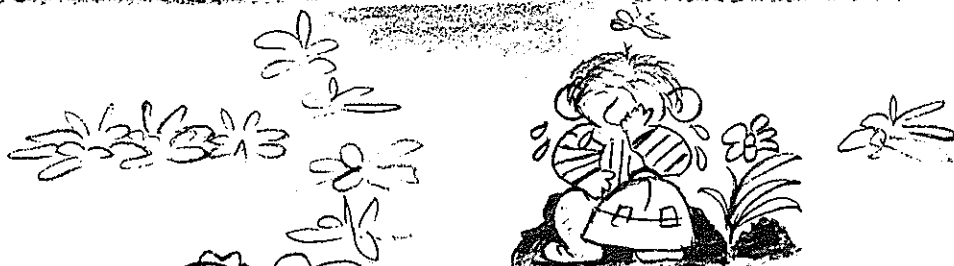
ZÁKLADNÁ ŠKOLA TYRDOŠOVCE

ČASOPIS PRE ŠKOLSKU MLÁDEŽ

elan

9.

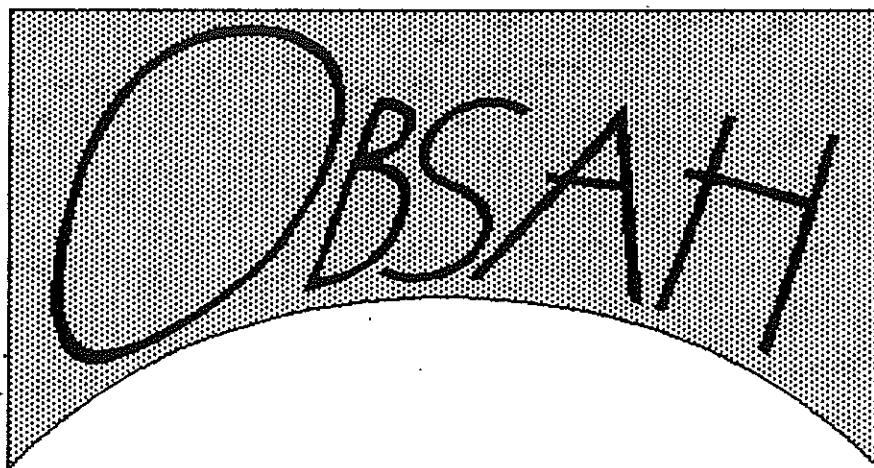
ŠKROK → 1997-98

17

18

19

20

Pomoc, spolupráca, darovanie	4
Z našej činnosti	5
Ako ich nepoznáme	8
777. výročie 1. písomnej zmienky	10
Železná sobota	12
A znova padali rekordy	13
Majster sveta v Tvrdošovciach	14
Železnice a vlaky	17
Pani učiteľka	18
O výlete	19
Pre malých kúzelníkov	20
Minidetektívka	22
Zasmejme sa	23
Myslím, teda	24
Matematika trochu inak	25
Správne odpovede	26

Pomoc, spolupráca, darovanie

Slová v titulku vyjadrujú charakteristické znaky a hodnoty prosociálnej osobnosti, ktoré pokladáme za vzácne prejavy v medziludských vzťahoch. Stretávame sa s nimi na úseku základného školstva.

To, že školy pri zabezpečovaní prevádzkyschopnosti a primeraných podmienok pre výchovno-vyučovací proces nemajú dostatok finančných prostriedkov, je skutočnosť, nad ktorou, žiaľ, sa už nik ani veľmi nepozastavuje. Riaditelia škôl hľadajú všade a u každého pomoc a podporu pri zvládnutí tejto nepriaznivej situácie. Ak majú šťastie a nájdu pochopenie, občas sa im podarí získať finančné prostriedky na zakúpenie učebných pomôcok, lebo tieto sú z väčšej časti už zastaralé a nie vždy funkčné. Inak tomu nie je ani v Základnej škole v Tvrdošovciach.

Velkým šťastím pre školu je to, že miestne inštitúcie a podniky, medzi ktoré trvalo patrí Poľnohospodárske družstvo v Tvrdošovciach i v Jatove, ako i viacerí rodičia a podnikatelia, sú škole priaznivo naklonení a každým rokom prispievajú finančnými prostriedkami, darmi i službami. Riaditeľstvo školy i žiaci sú vďační všetkým, ktorí adresujú škole nezištnú pomoc, vďaka ktorej má škola dôstojné podmienky pre výuku. Poďakovanie vedenia školy patrí i obetavým rodičom, ktorí prispeli k nazbieraniu druhotných surovín v hodnote takmer 80 000 Sk.

Mgr. Jozef Derňár, riaditeľ školy

Z našej činnosti

I. - IV. ročník

Žiaci 1.-4.ročníka patria medzi mladších žiakov našej školy; ale veľmi radi sa zapájajú do rôznych súťaží.

V školských súťažiach dosiahli pekné výsledky.

Úspešnými riešiteľmi matematickej pytagoriády boli Csilla Baloghová, Ladislav Csanda, Lucia Brenkusová z 3.ročníka a zo štvrtých tried Tomáš Borbély IV.B, Adriana Ruzsiková IV.A, Lukáš Marček IV.A, Štefan Baranovič IV.B, Attila Tóth IV.A, Silvia Sileská IV.B.

V okresnej súťaži v Nových Zámkoch nás reprezentovali dvaja žiaci : Adriana Ruzsiková a Tomáš Borbély.

V matematickej olympiáde sa darilo dvom žiakom zo 4.ročníka - Štefanovi Baranovičovi zo IV.B a Lukášovi Marčekovi zo IV.A.

ZUČ 1.miesto - Attila Juhász IV.B
Peter Mészáros II.A
Tímea Brenkusová III.r.

V tomto roku si v speve ľudových piesní odniesli svoje vavríny chlapci. Najlepší boli: R. Major III.r.
P. Mészáros II.A
R. Balogh II.B
D. Micseková III.r.

Najzdatnejší tretiaci sú : Dominika Micseková
Marián Vajda

Najzdatnejší štvrtáci sú : Renata Borbélyová IV.B
Roland Balogh IV.A

Dopravná súťaž usporiadaná pre žiakov III.-IV.ročníka priniesla víťazstvo pre žiakov III. triedy. Družstvo tvorili chlapci: Dávid Vida, Ladislav Csanda a Tomáš Halász.

Okrem týchto súťaží sme uskutočnili ešte veľa zaujímavých akcií: karneval, Beh zdravia, literárne súťaže a exkurzie. Všetci žiaci sa tešia na dopravné ihrisko a päsťe budeme držať mladým zdravotníckam.

Spracovala p. uč. K. Provodovská

V. - IX. ročník

Žiaci druhého stupňa ZŠ sa v tomto školskom roku zapojili do školských i okresných súťaží. Vzorne pripravení sa snažili reprezentovať školu a nesklamať tak svojich učiteľov. Úspechy podľa jednotlivých predmetov sú:

PK - S. J., N. J., A. J., EV, OV

V okresnom kole ZUČ našu školu reprezentovala Jarmila Bujdáková zo 6.A triedy. V tomto šk.r. nás veľmi úspešne reprezentoval Richard Brenkuš zo 7.B triedy na olympiáde z nemeckého jazyka. V silnej konkurencii ZŠ obsadil 5.miesto. Siedmáci úspešne reprezentovali školu na Popoludní nemeckého jazyka v Nových Zámkoch. Žiaci preukázali výborné znalosti zo slovenskej literatúry v kvíze usporiadanom "V týždni materinského a slovenského jazyka". Úspešné boli i besedy s policajtom a spisovateľom p.Čižmárikom. Žiaci sa ešte tešia na popoludnie cudzieho jazyka, kde preukážu nielen znalosť jazyka, ale i trochu herectva.

PK - Prír, Z, CH

Každoročne sa žiaci pod vedením p. uč. Horáčekovej pripravujú na okresné kolo biologickej olympiády. V tomto šk. roku úspešnými riešiteľmi boli žiaci 6.A triedy Petra Juhošová a Richard Birkus. Ôsmaci i popri príprave na prijímacie skúšky úspešne zvládli znalosti z chémie v súťaži "Chémia okolo nás".

PK - T. v, H. v, V. v

Nie každý žiak vie recitovať, spievať alebo rýchlo riešiť úlohy. Pre tých, ktorí sú telesne zdatní sa pripravilo množstvo súťaží a podujatí. Patria k nim tradične Beh zdravia, triedne kolá vo vybijanej, volejbale, minifutbale, badmintone, stolnom tenise. 3.miesto získali v okresných súťažiach v minifutbale, volejbale, vybijanej a výborne reprezentovali školu i na ľahkoatletických súťažiach v Nových Zámkoch a v Šuranoch.

Porota sa veľmi ťažko rozhodovala v spevackej súťaži "Slovenský slávik." Čistým hlasom si prvenstvo vybojoval Zsolt Bogdány zo 6.B triedy, ktorý školu reprezentoval i na okresnom kole.

Výtvarníci sa zapojili do projektu "Na vlastných nohách, Naša obec, Chráň si svoje okolie, Škola budúcnosti."

Žiaci prispeli programom i na vianočnej prehliadke, karnevale a šikovnosť predviedli i pri viazaní vianočných ikebán.

PK - M, F, Tech. v

Najlepší matematici jednotlivých ročníkov sa 21. a 22.1.98 zúčastnili školského kola Pytagoriády. Z 20-tich piatakov úspešne reprezentoval školu Michal Vali z 5.B a Veronika Supeková z 5.A. Z 25-tich šiestakov najlepšie obstáli Tomáš Boroš zo 6.A a Zsolt Bogdány zo 6.B. U siedmakov bola silná konkurencia. Pretože žiaci podľahli chrípkovej epidémii, školu reprezentovala Barborka Batyková zo 7.B.

Účesné kolo matematickej olympiády bolo už oveľa náročnejšie. Všetci žiaci sa zodpovedne pripravovali - Veronika Supeková a Tímea Virágová z 5.A, Tomáš Boroš zo 6.A, Katarína Bugyíková a Andrea Žilinská zo 6.B, Peter Sýkora zo 7.B. Gratulujeme všetkým žiakom, ale zvlášť V. Supekovej, ktorá bola úspešná riešiteľka Pytagoriády i mat. olympiády.

Každoročne sa žiaci pripravujú i na fyzikálnu olympiádu. V tomto roku sa školského kola zúčastnili traja žiaci. Úroveň náročnosť prípravy a riešenia úloh zvládla Barborka Pšenáková z 8.A. V silnej konkurencii obstála a umiestnila sa na krásnom 5. mieste. Srdečne blahoželáme a prajeme jej rovnaký štart i na jej novej škole.

Príkladom bola pre jej mladších spolužiakov - siedmakov ktorí si svoje znalosti a zručnosti z fyziky vyskúšali na Archimédiáde. Zvítazilo družstvo chlapcov pod vedením Richarda Brenkuša.

MAKS - 4. ročník súťaže

Výsledky žiakov Vašej školy po 4. sérii úloh.

Šk. rok 1997/98, 2. polrok

Základná škola, Nová cesta 9, Tvrdošovce

Kód školy	Kód žiaka	Priezvisko a meno žiaka (žiakov)	Trieda	Body doteraz	Úloha 1	Úloha 2	Úloha 3	Úloha 4	Úloha 5	Prémie	Spolu bodov	Miesto v kraji	Miesto v SR
Z356	Z356-501	Szvelko Rudolf	5.A	47	3	3	3	0	3	1	60	139. - 143.	1006. - 108.
Z356	Z356-601	Birkus Richard, Szabó Jozef	6.A	33	3	3	0	3	3	0	45	145. - 146.	1343. - 137
Z356	Z356-602	Kollár Zoltán, Pál Igor	6.A	33	3	3	0	3	3	0	45	145. - 146.	1343. - 137
Z356	Z356-603	Porubský Juraj	6.A	29	3	3	0	3	3	0	41	152. - 154.	1442. - 146
Z356	Z356-604	Antalec Marek, Bogdány Zsolt	6.B	28	3	3	0	3	3	0	40	155. - 156.	1466. - 147
Z356	Z356-605	Bugyíková Katarína, Žilinská Andrea	6.B	40	3	3	0	3	3	0	52	124. - 131.	1110. - 115
Z356	Z356-606	Sileská Monika, Számerová Eva	6.B	37	3	3	0	3	3	0	49	137. - 140.	1222. - 125
Z356	Z356-701	Bencze Igor, Brenkuš Richard	7.A	31	0	1	3	3	0	1	39	155.	1154. - 116

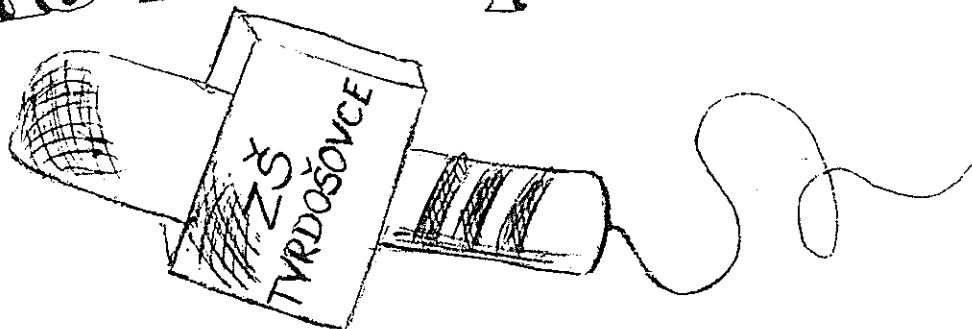
Ďakujeme všetkým žiakom, ktorí sa počas celého školského roka zapájali do rôznych súťaží a podujatí. Prajeme Vám príjemne strávené prázdniny, ôsmakom šťastné vykročenie do nového stredoškolského života a ostatným - stretneme sa septembri na ďalších zaujímavejších akciách.

Spracovala p.uč. Jana Micsinayová

Zhotovovanie vianočných ikebán - súťaž

Ako ich nepoznáme

Milí čitatelia, v našej rubrike "Ako ich nepoznáme", by sme vám tentokrát radi predstavili najmladších učiteľov našej školy, Mgr. Xéniu Szlávikovú a Mgr. Františka Findu.

1. Odkiaľ pochádzate ?

X. Szláviková : Vyrastala som a dodnes žijem v maličknej dedinke Bajč, ktorá mi veľmi prirástla k srdcu. Patrim medzi tých ľudí, ktorí sa takmer všade cítia dobre, no už som zistila, že návraty domov majú svoje čaro.

F. Finda : Narodil som sa v Nitre, ale už 22 rokov bývam v Nových Zámkoch.

2. Akú školu ste navštevovali a ako ste sa dostali k práci pedagóga ?

X. Szláviková : Keď sa ma ako malej pýtali, čím budem až vyrastiem, vždy som prekvapila čímsi novým. Neskôr som premýšľala nad veterinou, no keď som ako 16-ročná začala chodiť ako inštruktorka do detských táborov, zaujala ma práca s deťmi, spoznala som tam zopár budúcich učiteľov a rozhodla som sa študovať na Pedagogickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, kde som promovala v roku 1997.

F. Finda : Už od šestnástich rokov som robil inštruktora v rozličných pionierskych táboroch, neskôr v detských táboroch. Práca s deťmi ma veľmi bavila a pri výbere vysokej školy som sa rozhodol pre Pedagogickú fakultu Trnavskej Univerzity v Trnave. Štúdium som ukončil v roku 1996.

3. Keď si popri práci nájdete voľný čas, čomu ho najradšej venujete ?

X. Szláviková : S priateľkami z VŠ som sa prihlásila na Špecializačné inovačné štúdium na PF UMB v B. Bystrici, čo ma oberá o množstvo voľného času, ale naopak spája príjemné s užitočným. Zbytok voľného času trávim v prírode, rada zájdem aj do divadla.

F. Finda : Veľkú časť svojho voľného času trávim s mládežou, pretože som členom Ideálnej mládežníckej aktivity so sídlom v Bratislave, ktorá organizuje rozličné letné tábory, tábory na koňoch, splavy, horoškoly.

4. Aký je Váš obľúbený šport ?

X. Szláviková : Žiaľ, nie som veľmi aktívny športovec, ale zato deň začínam pravidelne ranným behom na vlak. Milujem hory a teda aj turistiku a mojou srdcovou záležitosťou je

jazda na koni. No v súčasnosti sa žiaľ nemám možnosť dostať k týmto krásnym zvieratám.

F.Finda : Šport mám veľmi rád a snažím sa mu venovať čo najviac. Obľubujem najmä loptové hry a netradičné športy ako Ringo či Papasekawai. Rád často podnikám výlety na bicykli.

5. Máte obľúbenú hudobnú skupinu alebo interpretu ?

X.Szláviková : Nepatrím k vyhraneným faninkám tej ktorej skupiny. Rada si vypočujem dobrú hudbu bez rodiele štýlu, ale vždy je to podmienené mojou momentálnou náladou. Priťahujú ma i koncerty, zbožňujem rockové opery.

F.Finda : Už klasickou odpoveďou na uvedenú otázku je to, že mám rád dobrú hudbu. Podľa mňa sa do tejto charakteristiky zmestí široké spektrum rozličných žánrov. Ja najviac obľubujem jazzovú hudbu/mená interpretov nebudú asi zaujímavé/. Pri táboráku si s kamarátmi zase zahráme české folkové pesničky. Sklamal som asi mladých čitateľov, ale disco hudbu som nikdy nepočúval a poznám ju len málo. Verím, že v rámci nej je tiež množstvo pekných pesničiek.

6. Blíži sa záver školského roka, zažili ste so svojimi žiakmi veselý zážitok, o ktorý by ste sa podelili s našimi čitateľmi ?

X.Szláviková : Učím prvákov a o nich platí - čo na srdci, to i na jazyku. Často veľmi múdre myšlienky tak krásne "zabalili" a podali, že sa jednoducho nedalo neusmiať sa. Dozvedela som sa napríklad aj to, že " kozu chováme preto, aby sme nemuseli používať kosačku " a množstvo ďalších "užitočných" informácií.

F.Finda : Úsmevných príhod bolo naozaj veľa, až je ťažké si z nich vybrať. Naposledy ma pobavil žiak, ktorý si pripravil na hodinu slohu príbeh s témou "Na bicykli". Začal čítať: "Stretli sa dvaja kamaráti, Peter, Gabi a Tomáš". V inej práci sa zas objavila veta: "Sprievod bol síce dlhý, ale krátky."

Ďakujeme za rozhovor.

Okolo stola zasadla porota. Zľava: Mgr. X.Szláviková, Mgr. H. Csandová, Mgr. F.Finda.

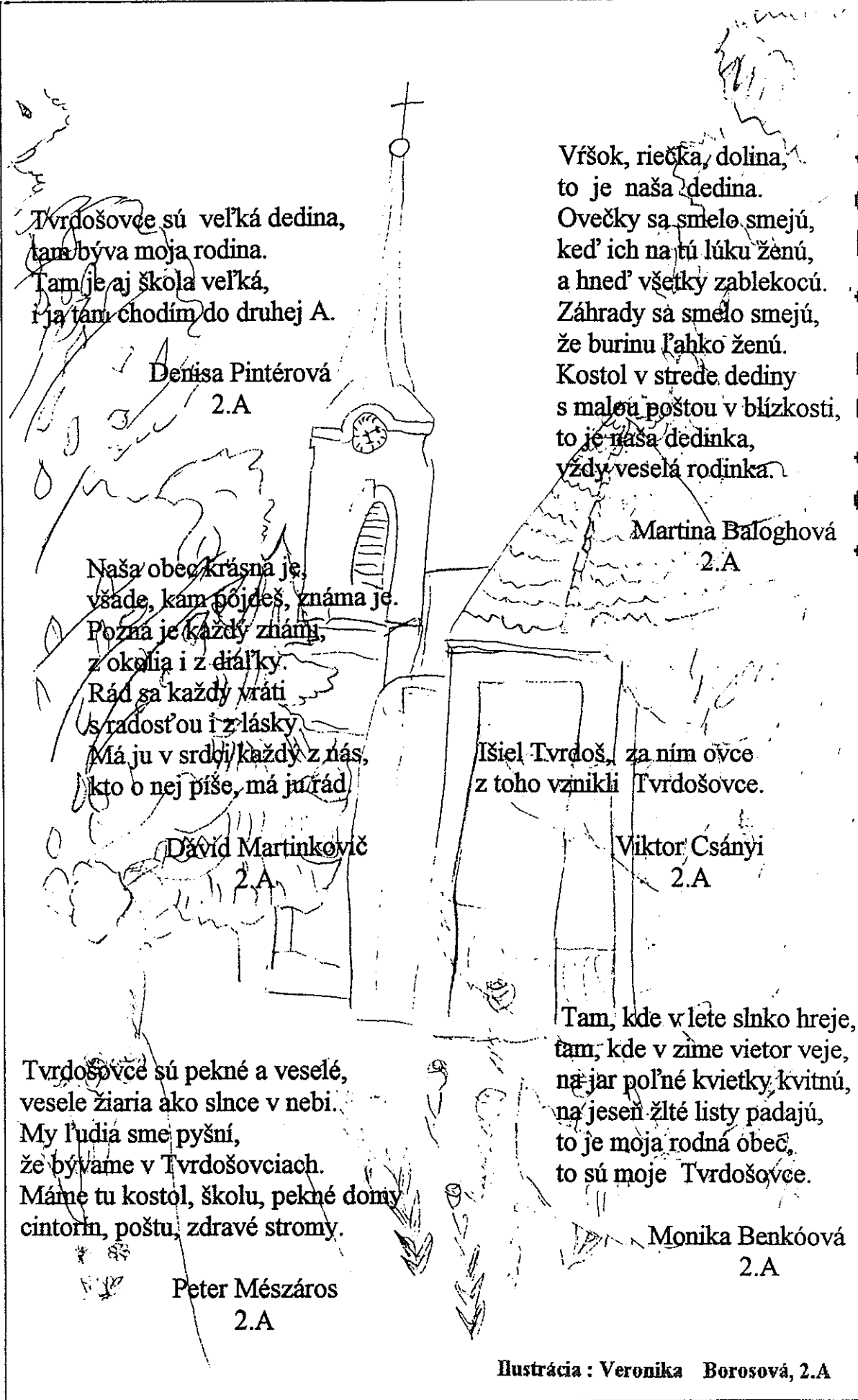
prvej písomnej zmienky o našej obci

Z roku 1221 sa našiel prvý písomný doklad o našej obci.

Na hlavnom námestí mojej rodnej obce sa vypína veľký kostol. Cesta od kostola až ku našej škole je lemovaná starými topoľmi. Naša základná škola bola vystavaná pred 22 rokmi. Škola je rozdelená na dve rovnaké časti, v jednej časti je ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, v druhej časti je ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským. Tvrdosovce patria k najväčším obciam na Slovensku, v počte asi 5000 obyvateľov. Prevyšujú aj niektoré malé mestá. Naša obec sa nachádza na Podunajskej nížine neďaleko okresného mesta Nové Zámky. Cez našu obec prechádza hlavná cesta. Spája Nové Zámky s Bratislavou. Z našej obce sa okrem autobusov môžeme dostať do okolitých miest aj vlakom. V centre obce leží nákupné stredisko, za ktorým máme vystavaný amfiteáter, v ktorom nám celé leto premietajú filmy. Vedľa amfiteátra v bývalej chlapčenskej škole sa nachádza miestna pošta. V tejto budove je knižnica, ale aj malá výrobňa kindermixu. Pri hlavnej ceste je obecný úrad, v ktorom sídli starosta obce. V obci máme aj malú vlastnú pekáreň. Je tu veľa malých predajní. V lete sa radi chodievame kúpať na termálne kúpalisko. Keď sme chorí, máme možnosť navštíviť zdravotné stredisko, kde má ordináciu detský lekár, lekári pre dospelých a zubári. Starší ľudia často navštevujú miestny cintorín, kde je vystavaný nový dom smútku. V tomto cintoríne stojí aj pomník, ktorý je aj v erbe našej obce. Neďaleko cintorína máme čerpaciu stanicu a miestne družstvo.

Mám rada svoju rodnú obec, lebo tu bývam od malička.

Eva Számelová VI.B

Tvrdošovce sú veľká dedina,
tam býva moja rodina.
Tam je aj škola veľká,
i ja tam chodím do druhej A.

Denisa Pintérová
2.A

Naša obec krásna je,
všade, kam pôjdeš, známa je.
Pozná je každý ziamy,
z okolia i z diaľky.
Rád sa každý vráti
s radosťou i z lásky.
Má ju v srdci každý z nás,
kto o nej píše, má ju rád.

Dávid Martinkovič
2.A

Tvrdošovce sú pekné a veselé,
vesele žiaria ako slnce v nebi.
My ľudia sme pyšní,
že bývame v Tvrdošovciach.
Máme tu kostol, školu, pekné domy
cintorin, poštu, zdravé stromy.

Peter Mészáros
2.A

Vršok, riečka, dolina,
to je naša dedina.
Ovečky sa smelo smejú,
keď ich na tú lúku ženú,
a hneď všetky zablekocú.
Záhrady sa smelo smejú,
že burinu ľahko ženú.
Kostol v strede dediny
s malou poštou v blízkosti,
to je naša dedinka,
vždy veselá rodinka.

Martina Baloghová
2.A

Išiel Tvrdoš, za ním ovce
z toho vznikli Tvrdošovce.

Viktor Csányi
2.A

Tam, kde v lete slnko hreje,
tam, kde v zime vietor veje,
na jar poľné kvietky kvitnú,
na jeseň žlté listy padajú,
to je moja rodná obec,
to sú moje Tvrdošovce.

Monika Benkóová
2.A

Ilustrácia : Veronika Borosová, 2.A

Železná sobota

super spolupráca všetkých

Tak možno nazvať sobotu, 25. októbra 1997, počas ktorej sa uskutočnilo ono, svojím spôsobom veľkolepé podujatie.

Nápad vyšiel z radov rodičov, aby sme zberom železného šrotu aspoň čiastočne napomohli nepriaznivej situácii, v ktorej sa školy nachádzajú.

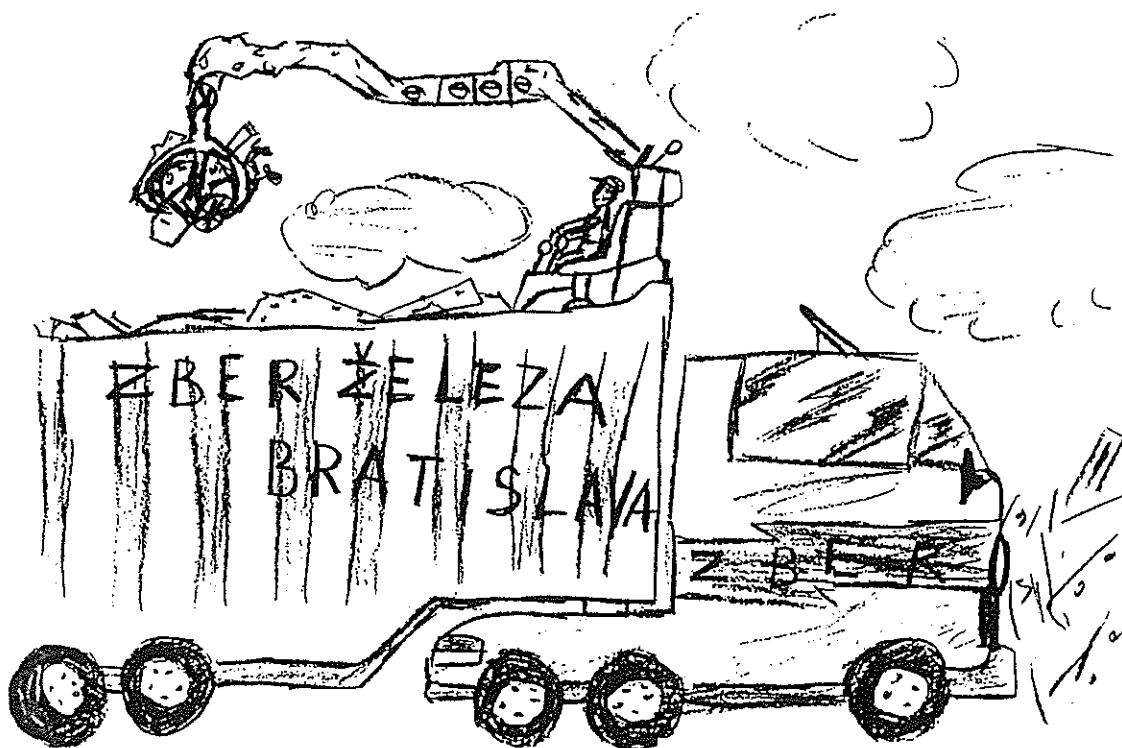
Riaditeľstvo školy urobilo plán. Obecný úrad, poľnohospodárske družstvo i súkromníci poskytli motorové vozidlá. Miestne médiá - rozhlas a televízia informovali obyvateľstvo o plánovanom zbere.

A podarilo sa. Nachystané hromady kovového odpadu postupne mizli na plošinách áut a traktorov.

Rodičia, učitelia, žiaci i ostatní občania dokázali za niekoľko hodín nazbierať takmer 40 ton železa v hodnote vyše 42.000 Sk.

Vďaka ochote, nezištnej pomoci i spolupráci a nadšeniu sa pomohlo predovšetkým deťom, ale získali sme všetci, lebo ako hovorí klasik "Človek je bohatý tým, čo urobil pre iného."

Mgr. Jozef Derňár

Ilustrácia : Ladislav Csanda, 3.ročník

A ZNOVA PADOVÍ REKORDY

Každý rok sa na našej škole koná tradičný zber papiera. V tomto školskom roku sme k nemu pridali aj zber textilu a skla. Posledný aprílový týždeň sa na školskom dvore pred kotolňou tvorili dlhé rady ručných káričiek, áut, ale i prívosov a mikrobosov.

Medzi žiakmi sa rozpútal tuhý boj o to, kto odovzdá najviac druhotných surovín, a teda komu budú patriť pekné ceny, a ktoré triedy si budú v posledný deň školského roka pochutnávať na výborných tortách.

Vďaka vám, vašim rodičom a v nejednom prípade i starým rodičom si budeme môcť znovu vylepšiť materiálne vybavenie našej školy, pretože na to budú peniaze za zbery použité. Aj keď to znie neuveriteľne, za týždeň sme nazbierali 14 898 kg papiera, 7 548 kg textilu a 6 864 kg skla, teda necelých 30 t o n. Presvedčili ste nás, že vám na našej škole záleží.

Do zberu sa zapojilo 248 žiakov, čo znamená, že 62 žiakov naša výzva neoslovila.

Nechceme byť neskromní, ale dovoľíme si tvrdiť, že s priemerom skoro 94 kg na žiaka sme v našom kraji a možno i na Slovensku najlepší. Ďakujeme za pomoc vašim rodičom, ktorí nám pomáhali pri ukladaní do kontajnerov, ale i našim žiakom, najmä **Máriovi Kuruczovi** a **Danielovi Pintérovi** zo 7.A triedy, ktorí celý týždeň trávil popoludnie pri zbere.

A kto bol najaktívnejší ?

1. Tímea Brenkusová	3.roč.	-	1 762 kg
2. Monika Keleová	7.A	-	1 387 kg
3. Lukáš Balogh	1.B	-	1 040 kg
4. Miroslava Árendášová	6.A	-	1 023 kg

A ktorí žiaci si pochutia na torte ?

1. 4.B	/p.uč. Vitková/
2. 2.B	/p.uč. Provodovská/
3. 1.B	/p.uč. Szláviková/
4. 3.roč.	/p.uč. Csandová/
5. 5.A	/p.uč. Papová/

D o v i d e n i a pri zbere v školskom roku 1998/99.

Spracovala p.uč. A.Papová

Majster

sveta v Tvrdošovciach

Nestáva sa často, aby umelci svetového mena navštívili obyčajnú dedinskú školu len preto, aby ukázali žiakom a učiteľom, čo dokážu. Mená Shimi, čiže Jarek Šimek a Marek Křenek našim mladým ľuďom nepovedia veľa, ale v Čechách sú veľmi známi ako umelecká dvojica. Shimi ako spevák a Marek Křenek ako tanečník. A bol to práve Marek, ktorý dostal nápad ukázať "svojim" učiteľom, aký úspech dosiahol vo svojom živote. Veľké svetové pódia, na ktorých ich dobre poznajú, nahradila dňa 17. 10. 1997 jednoduchá telocvičňa ZŠ v Tvrdošovciach. Majster Slovenska, vicemajster Európy a majster sveta z r. 1996 Marek Křenek sa predstavil dvoma choreografiami : Veľký čierny pavúk (s ňou získal titul majstra sveta) a Diabol v tele. Jeho vystúpenie sprevádzalo hrobové ticho, žiaci snáď i dýchať zabudli, tak ich zaujalo Marekovo vystúpenie. Vystúpenie jeho umeleckého partnera, speváka Shimiho - Jareka Šimeka, bolo úplným protikladom - búrlivé a nadšené, ulahodil

srdciam i temperamentu mladých poslucháčov, ktorí reagovali na vystúpenie veľmi spontánne. Naša telocvičňa sa v tých chvíľach otriasala v základoch.

Sme veľmi hrdí na odchovanca našej ZŠ v Tvrdošovciach, ktorý ako prvý získal titul majstra sveta v Dance Show pre Slovensko. Napriek tomu, že Marek žije už dva roky v Prahe, "Slovensko, svoju školu a svojich učiteľov vždy nosí vo svojom srdci", ako nám sám povedal.

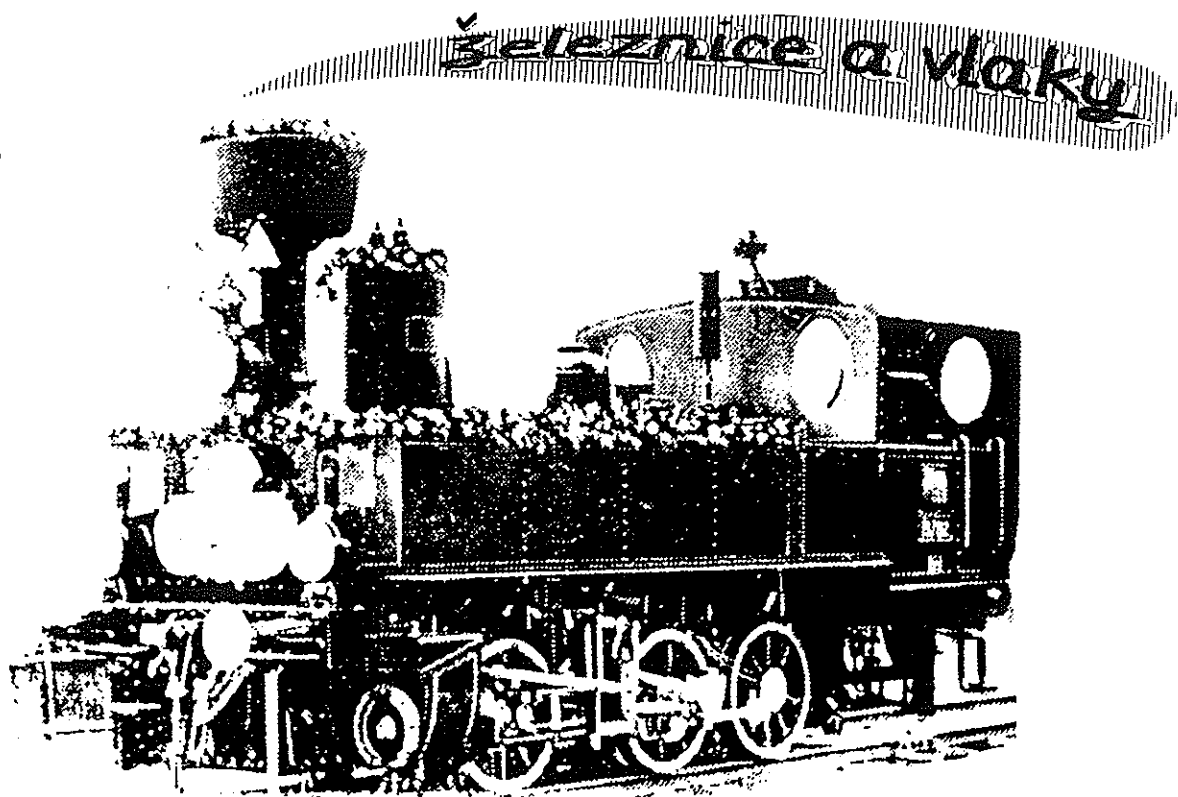
Želáme Ti, Marek, veľa šťastia, elánu a tvorivých síl. Nech je Tvoj život plný slnka!

Mgr. E. Ondrejková

SHIMI

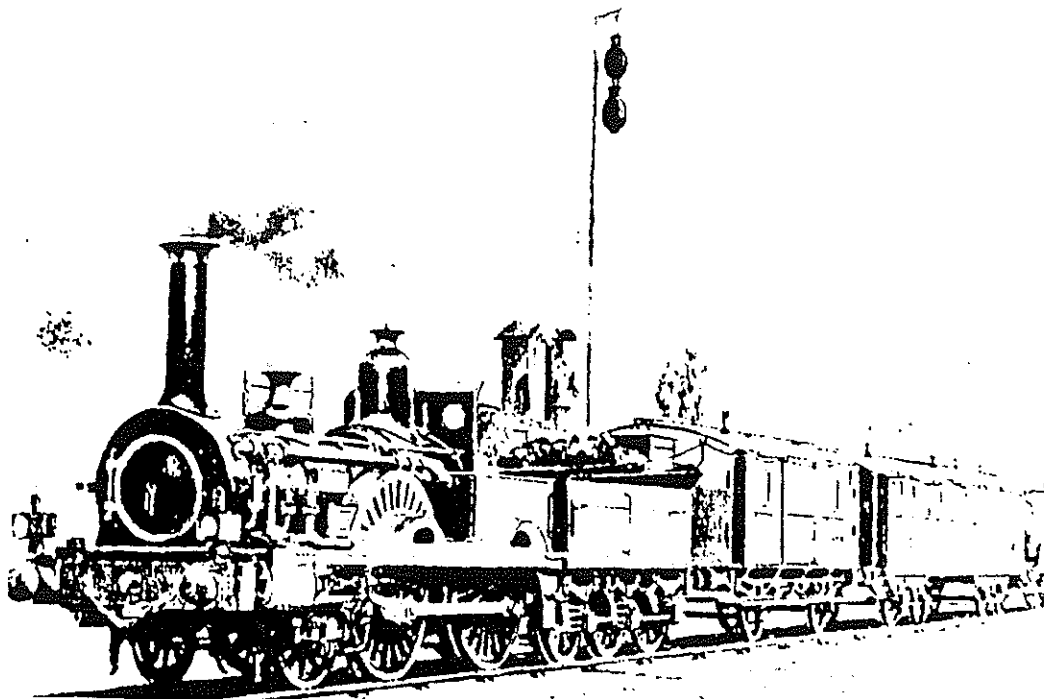

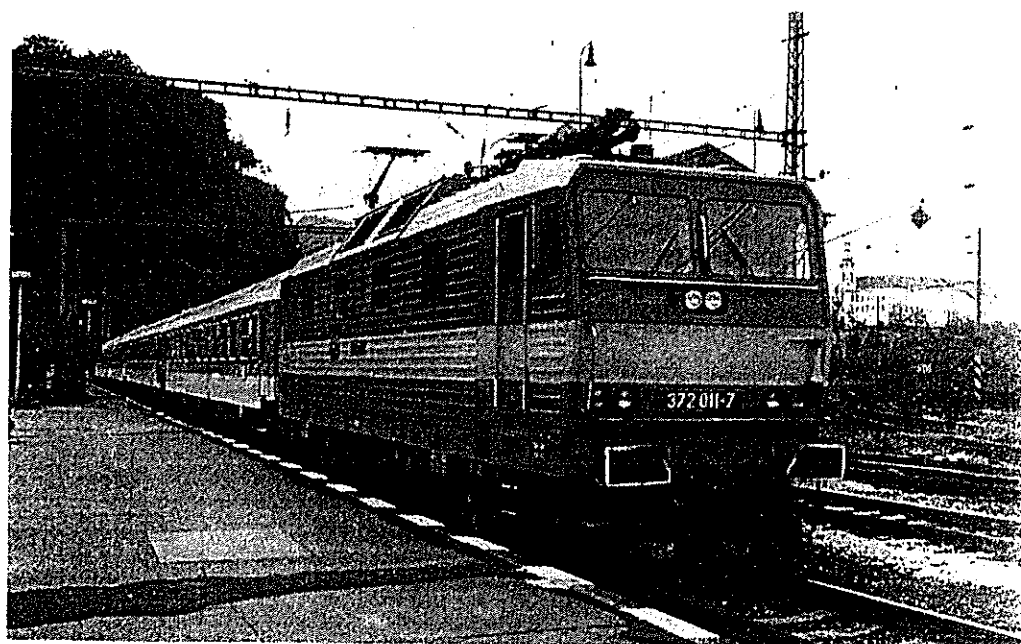
V jeden marcový deň zavítal do našej školy pán Ondrej Vaš. Nik z nás netušil, aké prekvapenie pre nás pripravil. Pochopili sme to až vtedy, keď sme mali možnosť prezrieť si staré fotografie vlakov a železníc a vypočuť si jeho zaujímavé rozprávanie o ich histórii. Dozvedeli sme sa, že keď sa pred viac ako 150 rokmi objavili prvé vlaky, mnohí ľudia vraveli, že je to ten najúžasnejší vynález. Iní tvrdili, že fučiace a dymiace parné rušne sú hotové pekelné príšery. Železnice ovplyvnili vo veľkej miere každodenný život. Nielen tým, že násypy a trasy koľajníc zmenili krajinu, ale aj tým, že umožnili prepravu osôb i nákladov do rôznych vzdialeností a rýchlosťou o akej sa dovtedy nikomu ani len nesnívalo. Železnice okrem toho podnietili i nebývalý rozvoj miest. V súčasnosti sú mnohé krajiny popretkávané hustou sieťou koľajníc, ktoré, keby sa pospájali, opásali by zemeguľu 116-krát. Vlaky spotrebúvajú menej paliva a produkujú menej znečisťujúcich látok a dokážu pritom naraz prepraviť ohromné množstvo nákladov. Vzhľadom na škody, ktoré životnému prostrediu spôsobujú cestné vozidlá, je veľa ľudí presvedčených, že vlakom patrí budúcnosť.

Všetci sme sa tak zahíbili do pútavého rozprávania pána Vaša, že sme sa strhli pri zazvonení. Rozlúčili sme sa, ale krásne prežité chvíle nám dlho zostanú v našich myšliach.

J.Zsilinszká, VIII.B

Na obrázku je parný vlak ťahaný parným rušňom, ktorý ako prvý prešiel cez obec Tvrdošovce v roku 1850.

Elektrický dvojsystémový rušeň - najnovší typ rušňov používaný v súčasnosti.

Pani učiteľka

V triede múdra sova sedí,
pred ňou žiaci maličkí.

Zakaždým keď zahúka,
múdrost' po triede lieta.

Malý žiačik spýta sa:

„Kedy budú prázdniny?“

Múdra sova odpovie:

„Hneď a zaraz, tu ich máš,
učiť sa treba nielen tak.“

Malý žiačik odpovie:

„Ale ba, učiteľky netreba.“

Ale keď je čas výletu,
žiačik oblieta pani učiteľku:

„Chceme na výlet ísť,
zoberte nás, prosím.“

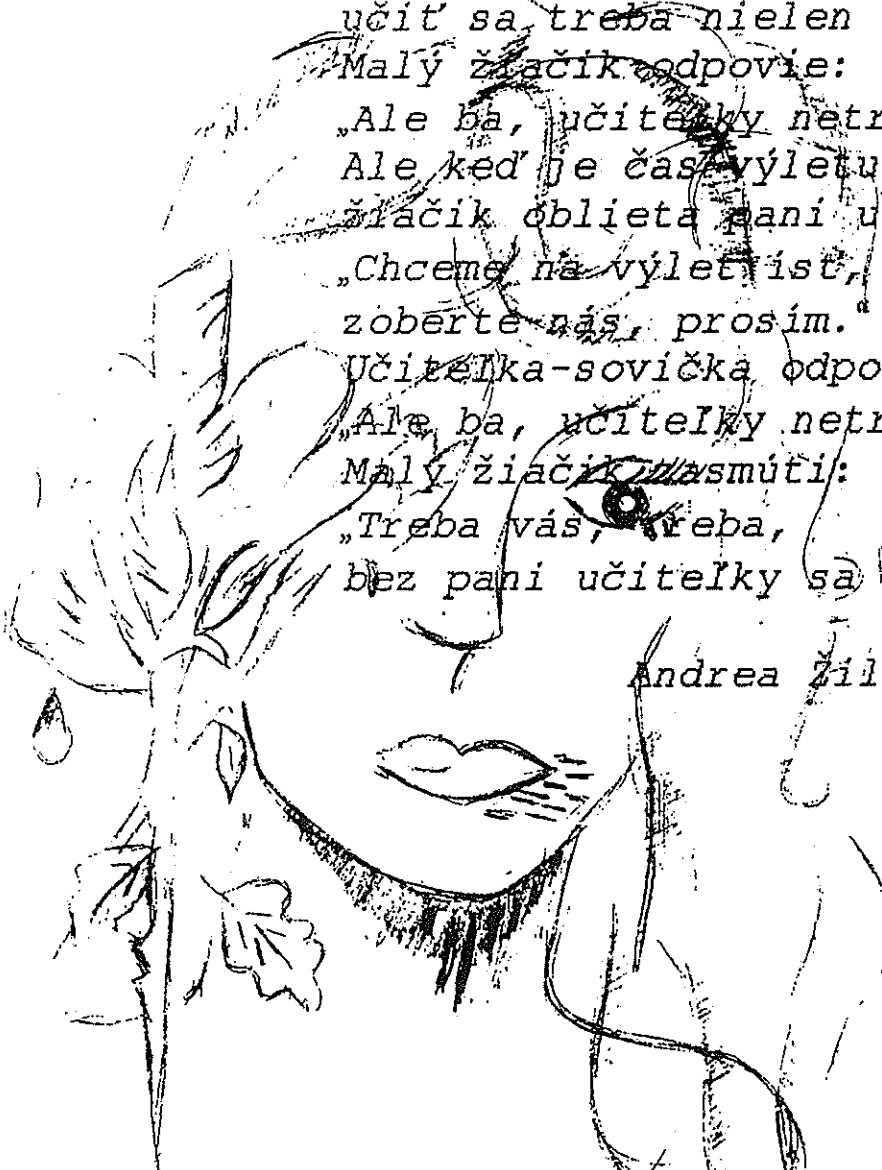
Učiteľka-sovička odpovie:

„Ale ba, učiteľky netreba.“

Malý žiačik ~~zasmúti~~:

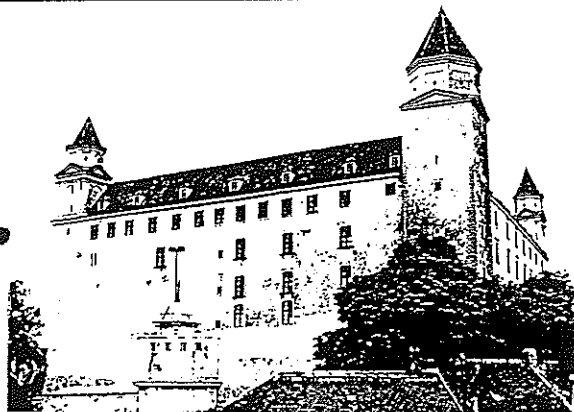
„Treba vás, treba,
bez pani učiteľky sa žiť nedá.“

Andrea Žilinská, 6.A

Ilustrácia: Míriam Schniererová, 3. roč.

O výlete...

Spolu s pani učiteľkou sme sa rozhodli, že navštívime hlavné mesto Slovenska - Bratislavu. Rozhodli sme sa tak preto, lebo nám ponúkli jedno krásne divadelné predstavenie v Slovenskom Národnom divadle. Na výlet sme sa pripravili tak, že nám pani učiteľka vysvetlila ako sa máme správať a čo si máme so sebou priniesť. Naším dopravným prostriedkom, ktorý sme použili, bol autobus. Na výlete sme si prezerali pamiatky Bratislavského hradu. Tu nás zaujal i krásny výhľad na mesto a rieku Dunaj. Páčilo sa nám i divadelné predstavenie. Z tohto nádherného výletu sme sa vrátili o pol šiestej. Na druhý deň sme sa podelili s ostatnými o svoje zážitky.

Tomáš Tóth, 3.roč.

Rozhodli sme sa ísť na výlet do Bratislavy. Vybrali sme sa tam preto, lebo nás zaujalo hlavné mesto Slovenska. Na výlet sme sa pripravili tak, že sme si nakúpili potraviny na deň. Cestovali sme autobusom. Navštívili sme hrad, boli sme i vo vnútri a prezreli sme si starodávny nábytok, brnenia a iné predmety. Mňa na výlete najviac zaujalo divadelné predstavenie ktorého názov bol Snehulienka a sedem pretekárov. Herci mali také kolobežky, ktoré vyzerali ako motoriky a na nich jazdili okolo divákov a to sa mi veľmi páčilo. Domov sme sa vrátili o pol šiestej. Mne sa výlet veľmi, ale veľmi páčil !!!

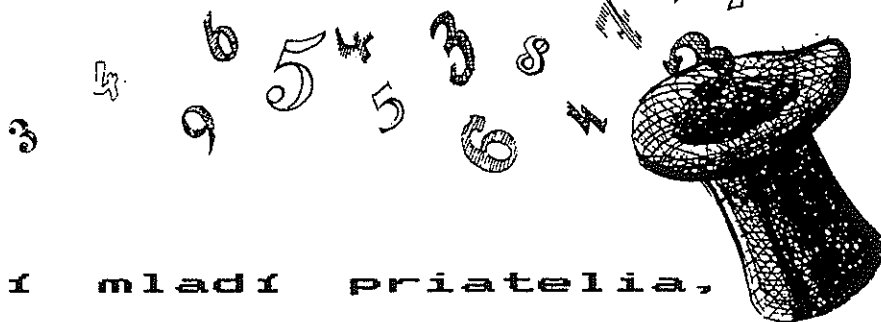
Ladislav Csanda, 3.roč.

Rozhodli sme sa ísť do nášho krásneho hlavného mesta - do Bratislavy. Vybrali sme sa tam kvôli divadelnému predstaveniu s názvom Snehulienka a sedem pretekárov. Na výlet sme sa pripravovali celý týždeň. Rozprávali sme sa o Bratislave i o tom, ako sa tam máme správať. Cestovali sme autobusom. Na výlete sme si všímali hrad, Dunaj, múzeum, divadlo a veľa iných vecí. Najviac nás zaujal hrad a v múzeu dobový nábytok zo zbierok Slovenského národného múzea. Domov sme sa vrátili o 17,30 hod. Výlet sa nám veľmi páčil a mali sme vydarené počasie.

Michaela Kopečná, 3.roč.

Pre malých kúzelníkov

Pre malých kúzelníkov

Milí mladí priatelia,

Mimoriadny ohlas na malé kúzla uverejnené v predchádzajúcom čísle nás milo prekvapil, a preto vám opäť ponúkame jeden trik, ktorý sa môžete ľahko naučiť.

Štvorec v kalendári

EFEKT:

Divák si zvolí hociktorý mesiac v kalendári. Príslušný list, na ktorom je zvolený mesiac, odovzdáme divákovi s tým, aby na ňom ohraničil štvorčekom štyri čísla, ich súčet zrátal a získaný súčet nám potom zahlásil. Bez toho, že by sme pozreli do kalendára, zahlásime mu hneď zvolené a ohraničené čísla.

REKVIZITY:

Kalendár pozostávajúci z 12 listov, pričom na každom z týchto listov je vytlačený jeden mesiac príslušného roka. Na ľavom okraji sú vyznačené pod sebou jednotlivé dni týždňa a dátumové čísla mesiaca sú potom vedľa v 5 až 6 stĺpcoch. Možno však využiť aj kalendárik formátu hracej karty, kde na jednej strane je všetkých 12 mesiacov a na druhej strane je obraz alebo text nejakej reklamy.

POSTUP:

Diváka požiadame, aby si zvolil niektorý kalendárny mesiac a ten nech si potom z kalendárika vytrhne. Povieme mu, aby ceruzkou alebo perom ohraničil štvorčekom hociktoré štyri susediace dátumové čísla, a to tak, aby tvorili vždy dva paralelne vedľa seba stojace stĺpčeky s dvoma pod sebou sa nachádzajúcimi číslami/obr.1/. Tento štvormiestny číslicový štvorček sa môže nachádzať v hociktovej časti kalendárika. Keď sa diváka opýtame, či vie dobre rátať, požiadame ho, aby presne zrátal všetky štyri čísla, ktoré na kalendárik ohraničil, a aby nám súčet zahlásil. Rýchle vydelíme zahlásené číslo

štyrmi a z obdržaného výsledku odrátame 4. Dostali sme tak prvé, to jest, najmenšie číslo v príslušnom mesiaci kalendárika. K tomuto číslu potom prirátame 1 a dostaneme ľavé spodné číslo. K nemu prirátame 6 a máme tak vrchné číslo v druhom/pravom/stĺpci. Napokon treba už iba prirátat' 1 a dostaneme tak posledné číslo, to jest, druhé spodné číslo v pravom stĺpci. Divákovi potom za- hlásime všetky štyri čísla s tým, aby si ich porovnal v kalendárik.

Príklad podľa obr.1:

$$\begin{aligned}
 44 : 4 &= 11 \\
 11 - 4 &= 7 = \text{prvé najmenšie číslo} \\
 7 + 1 &= 8 = \text{druhé číslo prvého stĺpca} \\
 8 + 6 &= 14 = \text{prvé číslo druhého stĺpca} \\
 14 + 1 &= 15 = \text{druhé číslo druhého stĺpca}
 \end{aligned}$$

1/

SEPTEMBER						
P		2	9	16	23	30
U		3	10	17	24	
S		4	11	18	25	
Š		5	12	19	26	
P		6	13	20	27	
S		7	14	21	28	
N	1	8	15	22	29	

II. alternatíva:

Divákovi môžeme dať zrátať z kalendárika aj tri pod sebou sa nachádzajúce dátumové čísla a z ich súčtu zistíme, o ktoré konkrétne čísla ide. Tento spôsob však už nie je taký zaujímavý a okrem toho je priehľadnejší. Postupujeme takto: Keď nám divák zhlási súčet, delíme ho tromi a dostaneme tak prostredné číslo. Keď potom toto číslo zväčšíme a zmenšíme o 1, dostaneme prvé a posledné dátumové číslo zvoleného stĺpca.

Príklad podľa obr.2.:

$$\begin{aligned}
 \text{Súčet čísel v rámečku} &= 19 + 20 + 21 = 60 \\
 60 : 3 &= 20 = \text{prostredné číslo} \\
 20 - 1 &= 19 = \text{prvé číslo} \\
 20 + 1 &= 21 = \text{posledné číslo}
 \end{aligned}$$

2/

NOVEMBER					
P		4	11	18	25
U		5	12	19	26
S		6	13	20	27
Š		7	14	21	28
P	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30
N	3	10	17	24	

Ukradnutý šperk

Vyšetrovanie krádeže začal mladý kriminalista poručík Jalec výsluchom predavačky, ktorá vypovedala:

- Keď šéf odišiel s peniazmi na poštu, zostala som v klenotníctve sama. Rozhodla som sa, že si vyskúšam šperk z novej zásielky. Zlatý náhrdelník s briliantom! Sadla som si do kresla pred zrkadlo, kde si u nás zákazníci skúšajú šperky. Namaľovala som si pery a pripla som si na hrdlo ten náhrdelník. Bol nádherný. Chvíľu som sa obdivovala a potom som sa oprela o kreslo a zatvorila som oči.

- Zaspali ste v kresle? - opýtal sa vyšetrovateľ.

- Nie pán poručík, nespala som! Len som tak romanticky snívala o tom, že som vlastníčkou briliantového náhrdelníka.

- Dobre. A čo bolo ďalej?

- No ako som tak rojčila, zrazu mi ktosi neznámy zozadu mocne pritlačil na nos a ústa čosi vlhkého. Malo to sladkastý pach. Nemohla som dýchať a musela som stratiť vedomie, lebo som sa prebrala, až keď ma vedúci obliat studenou vodou. Ale náhrdelník som už pán poručík nemala.

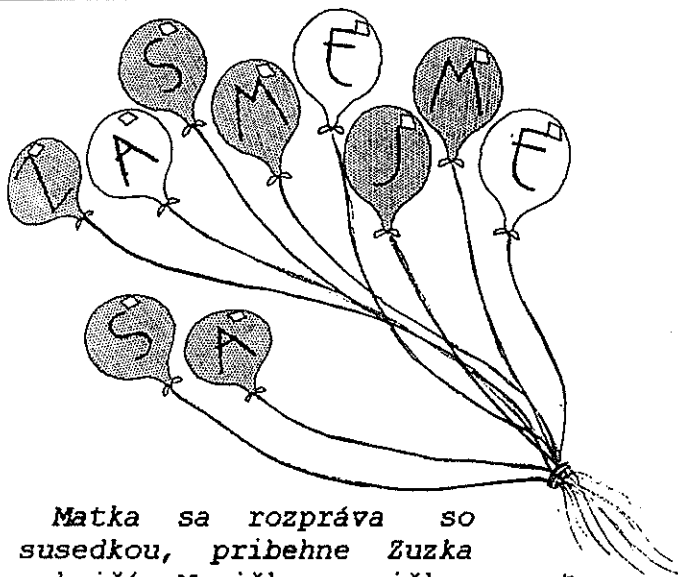
- Bolo to tak? Opýtal sa vyšetrovateľ vedúceho klenotníctva.

- Áno pán poručík. A táto vreckovka ležala pod kreslom - povedal vedúci a podal mladému kriminalistovi vreckovku. Poručík Jalec vzal vreckovku a pozorne si ju prezeral. Bola to celkom nová pánska vreckovka. Bola čisto biela ako napadajúci sneh. Keď k nej poručík privoňal, zacítil ešte slabý zápach chloroformu. Ešte raz poprezeral čistulinkú vreckovku a potom sa skúmať zadíval na predavačku. Čosi sa mu vo vyrozprávanom deji nepáčilo, čosi mu v ňom nehralo. Po chvíli uvažovania povedal:

- Tak to predsa nemohlo byť, slečna. Neverím vám!

Prečo poručík Jalec rozprávaniu predavačky neuveril?

Správne riešenie nájdete na strane 26.

Matka sa rozpráva so susedkou, príbehne Zuzka a kričí: -Mamička, mamička.

-Zuzka, koľkokrát ti to mám opakovať, aby si neskákala dospelým do reči a odpovedala iba vtedy, ak sa ťa na niečo pýtajú.

-Tak sa ma, mama, rýchlo spýtaj, lebo ti kypý mlieko na sporáku!

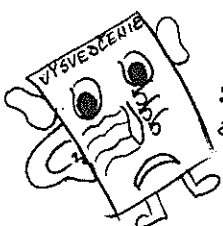
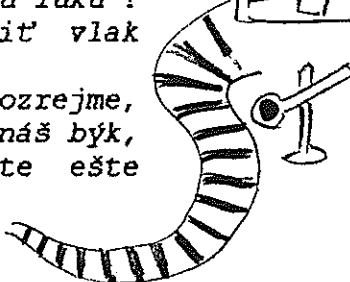
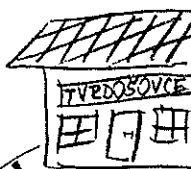
-Ujo, povedzte mi, kravy fajčia ?

-No toto, čo je to za nezmysel ?

-Tak potom vám horí kravín.

Dedo kosí na lúke trávu. Príbehne k nemu udýchaný mladík a prosí: - MÔžem prebehnúť cez vašu lúku ? Chcel by som chytiť vlak o 15,30 hod.

- Ale áno, samozrejme, a ak sa tam pasie náš býk, tak určite chytnete ešte vlak o 15,00 hod.

-Lojzo, ja som dostala za vysvedčenie bicykel, a ty ?

-Ja som dostal.

ANEKDOTY O SLÁVNÝCH ĽUDOCH

Svetoznámy fyzik a matematik Albert Einstein prednášal o svojej novej teórii - teórii relativity. Po skončení jeho prednášky bola diskusia. Jeden z odporcov Einsteinovej teórie vstal a rezolútne vyhlásil :

"Moj zdravý rozum odmieta uznať čosi také, o čom sa nemôžem presvedčiť na vlastné oči!"

"To znie naozaj nanajvyš presvedčivo," súhlasil veľký vedec.

"Keď pred nás na stôl položíte ten váš zdravý rozum - bez slova vám všetci uveríme, že ho naozaj máte..."

Keď Chaplin oslavoval šesťdesiatiny, dostal blahoprajný list od Alberta Einsteina:

"Uchvacuje ma svetový charakter vášho umenia" písal Einstein okrem iného.

"Celý svet je vami očarený, lebo všetci vám rozumejú."

Chaplin vo svojom poďakovaní za gratuláciu uviedol:

"Aj vaša sláva je obdivuhodná, pán profesor. Celý svet je vami uchvátený, i keď vám nikto nerozumie."

Myslím, teda...

5	10	7	3
8			12
7			9
5	8	11	1

HÁDANKY

H O S Ť

ZÁMENKA
/pochúťka
pre psa/

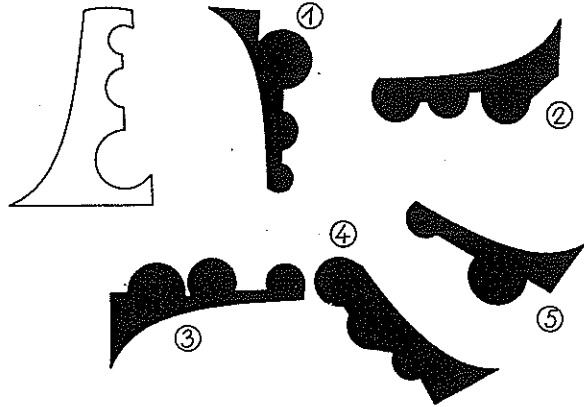
**P Á N
Z D R I N Y**

PREŠMYČKA
/2 mesia -
ce voľna/

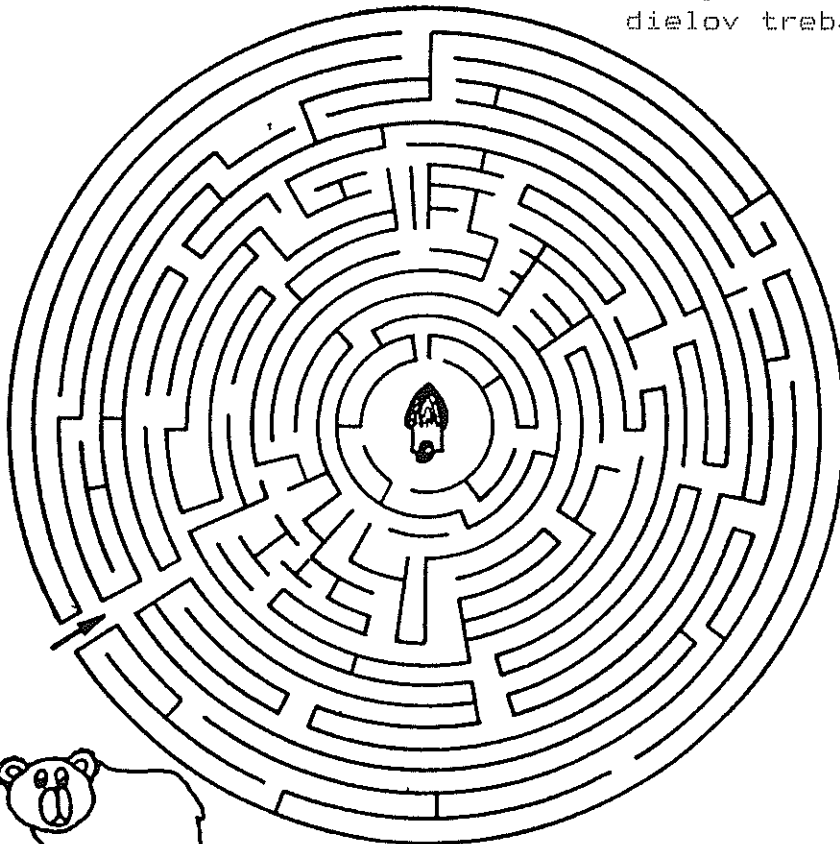
K R Y T

VÝPUSTKA
/zvierá
pod
zemou /

Dokážeš vyplniť
prázdne štvorce
číslami tak, aby
súčet vodorovne
i zvisle bol 25?

Ktorý z označených
dielov treba doplniť?

Uprostred labyrintu je včelí úľ, do
ktorého sa chce dostať medveď. Pomô-
žete mu nájsť cestu ?

1. Zábudlivý Švičurík

Profesor Švičurík dal svojim žiakom písomnú úlohu. Keď ju vypočítali, začal opravovať testy. Ale Švičurík si všimol, že jedno číslo je u každého iné. Keď sa chcel presvedčiť, aké číslo tam patrí, nevedel to vypočítať. Pomôžte mu!

3	6	8	5	7	8	9	3	3
33	66	99	77	?	44	99	99	66
7	7	9	5	9	5	5	9	8

2. Geometrická trasa lietadla

Lietadlo preletí vzdialenosť z bodu A do bodu B za jednu hodinu a dvadsať minút. Späť však preletí túto vzdialenosť za osemdesiat minút. Ako je to možné?

3. Domáca úloha

Fani učiteľka dala žiakom domácu úlohu. Museli vypočítať názov učiva. Danke sa nechcelo, a tak to nechala na jedného z vás.

$(600 : 4) - 2000 + 2 \cdot 200 + (3 \cdot 25) : 175 =$

$(984 : 4) - 240 =$

$60 \cdot 60 : 360 =$

$(46 \cdot 5 - 50) : (3 \cdot 2 + 5 - 15) : 10 =$

$(15 : 5 + 87) : 3 - 5 : (25) =$

$3 \cdot 10 : 10 =$

$(51 - 42 + 1) \cdot (4 + 2) : 6 =$

$2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 : 10 =$

$100 - 97 + 5 : 1 =$

$8 \cdot 9 : 8 =$

$(5 + 5 + 5 + 5) : 5 =$

M
T
E
S
O
J
E
B
L
I
E

4. Domov číslic

Poradte, kde nájdú tieto čísla domov!

1-7	4-10
2-8	5-11
3-9	6-12

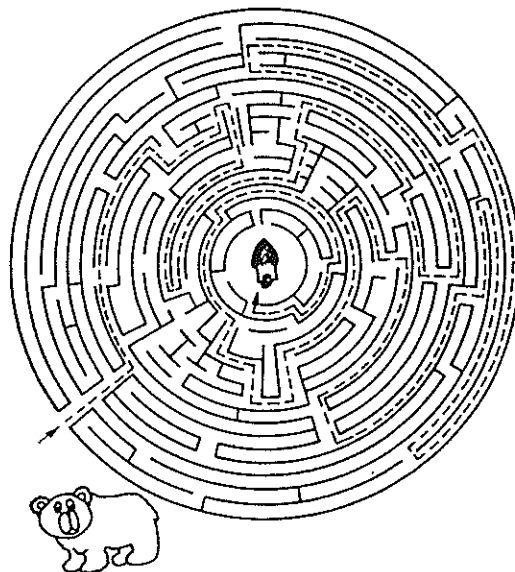
Správne odpovede

Minidetektívka - Riešenie prípadu "Ukradnutý šperk".
Predavačku odhalil poručík Jalec na základe nájdenej čistej vreckovky.
Keby predavačku skutočne prepadli spôsobom aký uviedla, vreckovka by bola od rúžu.

Myslím, teda...
Výpustka - KRYT - KRT
Prešmyčka - PÁN Z DRINY - PRÁZDNINY
Zámenka - HOŠŤ - KOŠŤ
Štvorec -

5	10	7	3
8	2	3	12
7	5	4	9
5	8	11	1

Obrazec - č.1

Matematika trochu inak

1. $7=99$ / $7.9=63$ $6+3=9$ $99/$
2. Je to to isté $1h 20min=80 min$
3. Objem telies
4. Na hodinkách, čísla sú oproti sebe

- E L Á N -

časopis pre školskú mládež pri ZŠ v Tvrdošovciach

Zodpovedný redaktor : Andrea Borosová

Výtvarná spolupráca : Veronika Borosová, 2.A
Miriam Schniererová, 3.roč.
Ladislav Csanda, 3.roč.

Technická spolupráca : Mgr. Jana Micsinaiová
Mgr. František Finda
Mária Lintnerová

Pedagogická spolupráca: Mgr. Eva Šrámková
Mgr. Elena Ondrejková
PaedDr. Iveta Mészárosová
Mgr. Henrieta Csandová

školský rok 1997/98, náklad 25 kusov

- n e p r e d a j n é -

2018

1

2018

1